

6 Nisan 1965
5209 Westwood Drive
Washington 16, D.C.

Sayın Mete Bey,

Mektubunuzu alaka ile okudum. Benden almak istediğiniz etud ("The Rise and Fall of Communism in Turkey, 1919-1921") senelerce evvel Harvard Üniversitenin (Princetonun değil) bir seminarı için hazırladığım bir tetkikti. O sıralarda hiç Türkçe bilmediğime göre, bilhassa Rusça kaynaklarından istifade ederek ancak az çok iptidai bir araştırma yapabilirdim. Bu yüzünden yalnız Rusça kaynaklarını kullanamadığınız takdirde yazım size faydalı gelebilir. Her ne ise, bende kalan yegâne suret fotokopya edip size yollamak hazırım.

Yeni Dünya'ya gelince: Ben de bu gazete yaradım, amma maalesef şimdiye kadar hiç bir yerde bulamadım. Son çare galiba Rusyaya muracaat etmektir. Yeni Dünya'nın koleksiyonu orada mevcut olursa belki Profesor Anatoliy Filippoviç Miller'in vasıtasıyla mikrofilm olarak temin edebilirsiniz. Onun adresi: Moskva, Volkhonka 11, Institut istorii, Akademiia Nauk SSSR, Sovyetler Birliği. Amerikalı olduğuma göre bana vermezler diye ona başvurmadım. Amma eğer böyle bir teşebbüs ederek Yeni Dünya'yı elde ederseniz, ben de aldığınız nüshaları görmek isterim.

Bugünlerde sizin gibi solcu hareketleri hakkında araştırmalar yapmaktayım. Şimdiye kadar bu mevzuya alakadar olan hiç bir şey nesretmedim; yalnız önümüzdeki altı ay içinde Millî Mücadelede solcu hareketlerinin oynadığı rol izah eden küçük bir eser yazmak niyetindeyim. Bu iş tatmin edici bir şekilde tamamlayabilmek için bazı kaynaklar bulmalıyım. Bilhassa İstiklal Mahkemelerinde 1925 ile 1929 senelerin arasında cereyan eden Komünistlerin verdikleri şahadet mazbataları elde etmek çok istiyorum. Bunlar her haldehem gazetelerde özetleme olarak çıkmış hem de daha çok esaslı olarak resmi vesikalar şeklinde İstiklal Mahkemelerinin arşivinde bulunuyor. Acaba bana faydalı olan vesikalar filan mikrofilm olarak temin edebilmisiniz? Mikrofilmin bedeli v.s. memnuniyetle ederim.

Ayrıca Millî Mücadelede Turk-Sovyet münasebetlerini aydınlatıcı belgeler arıyorum. Bende mevcut olan Türkiye ile Rusya arasındaki resmi muhabere hemen hemen hep Rus kaynaklarındandır. Dış İşlerinin arşivinde bulunan vesikalar (1919 ile 1925 senelerin devri) temin edebilmisiniz? Bilhassa 26 Nisan 1920 Mustafa Kemal tarafından Lenin'e gönderilen mektubun tam metnini bulmak istiyorum.

Bir de Mustafa Subhi ile Mustafa Kemal arasındaki muhabere elde etmek benim için oldukça mühim oluyor. Onların arasındaki mektuplar nereden temin etmek biliyor musunuz?

Bunu yazarken isteklerimi çoğalmış buluyorum. İnşallah, size fazla gibi gelmez.

Bir kaç günler zarfında arzu ettiğiniz yazı size gönderir. Halil Beyi göreceğiniz zaman, benden selam söyleyiniz, lütfen.

Saygılarımla,

George S. Harris
George S. Harris